

Kommunstyrelsen

Bildande av marknadsbolag för centrala Nacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige beslutar att ge Nacka stadshus AB i uppdrag att bilda ett aktiebolag i enlighet med av kommunstyrelsen föreslagen stiftelseurkund och anta bolagsordning och ägardirektiv enligt kommunstyrelsens förslag.
2. Kommunfullmäktige beslutar att inbetala åtta miljoner kronor till det nybildade bolaget
3. Kommunfullmäktige noterar styrelsens arbetsordning och VD-instruktion för det nybildade bolaget.

Sammanfattning

I detta ärende läggs ett förslag om att bilda ett kommunalt aktiebolag. Bolaget ska verka för marknadsföring av centrala Nacka tillsammans med fastighetsägare i området. Bolaget stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka i syfte att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

Fattar kommunfullmäktige beslut vid sitt sammanträde den 16 december 2019 att bilda bolaget skickas underlaget till Bolagsverket, som för närvarande har fem arbetsdagar i handläggningstid.

För att få igång verksamheten betalar Nacka kommun in åtta miljoner i bolaget. Det ska ses som ett förskott på de aktiviteter som bolaget beslutar genomföra under de första tre-fem verksamhetsåren.

Ärendet

I detta ärende läggs ett förslag om att bilda ett kommunalt aktiebolag. Till tjänsteskrivelsen bifogas stiftelseurkund, ägardirektiv, bolagsordning, styrelsens arbetsordning och VD-

instruktion. Bolaget ska verka för marknadsföring av centrala Nacka tillsammans med fastighetsägare i området. Bolaget stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka i syfte att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

Bolagets styrelse föreslås bestå av tre ledamöter. Styrelsen har det strategiska ansvaret för bolaget och de skyldigheter som aktiebolagslagen i övrigt reglerar. Styrelsens arbete tydliggörs även i den föreslagna instruktionen för styrelsen.

Bolaget ska bland annat:

- Samverka med kommunens näringslivsråd för att få maximalt värde av de insatta resurserna.
- Marknadsföra Centrala Nacka som en attraktiv plats för kontor, restauranger, service, skolor, omsorg och boende.
- Leda, stödja, samordna och utveckla Centrala Nackas marknadsföringsarbete med berörda fastighetsaktörer och myndigheter.
- Stötta och leda arbetet med platssamverkan och platsaktivering i syfte att förbättra kännedom och skapa attraktionskraft i Centrala Nacka.
- Stärka samarbetet mellan kommunen och fastighetsaktörer i Centrala Nacka kring platsens långsiktiga attraktionskraft
- Främja etableringar och investeringar i Centrala Nacka
- Marknadsföra Centrala Nacka gentemot entreprenörer, investerare och besökare

Den operativa verksamheten i bolaget leds av en verkställande direktör (VD). VD får i uppdrag att utse en grupp med representanter från medlemsföretagen. För att bli medlem måste man vara fastighetsägare i det geografiska området Centrala Nacka. För att knyta fastighetsaktörerna till verksamheten bildas denna grupp som samspelar med bolaget. Fastighetsaktörerna visar sitt intresse genom att bli medlemmar i bolaget och betalar en medlemsavgift. För att få kontinuitet i gruppen med representanter från medlemsföretagen är det lämpligt med medlemskapet som gäller under en längre tid, i minst tre år. Gruppen ska årligen arbeta fram en verksamhetsplan med aktiviteter. Efter att gruppen beslutat om verksamhetsplanen fastställer styrelsen planen. Verksamhetsplanen innehåller även budget och estimat på vad respektive aktivitet beräknas kosta.

Fattar kommunfullmäktige beslut vid sitt sammanträde i december 2019 att bilda bolaget skickas underlaget till Bolagsverket, som för närvarande har en handläggningstid på fem arbetsdagar. Bolaget ägs till 100% av Nacka stadshus AB.

Bolaget kommer inte ha några anställda. VD i bolaget utses av kommunens stadsdirektör. Bolagets VD anställs av Nacka kommun och kommunen lånar ut resursen till bolaget. Bolagets redovisning hanteras av kommunens redovisningsenhet. Kommunens enheter debiterar bolaget för utförda uppdrag på samma sätt som interna enheter debiteras.

För att få igång verksamheten betalar Nacka kommun in åtta miljoner i bolaget. Det ska ses som ett förskott på det som Nacka kommun ska betala för kommande aktiviteter som bolaget genomför under de närmsta tre-fem åren.

En preliminär budget har tagits fram för bolagets första tre verksamhetsår. År 2020 är det första hela verksamhetsåret. Kostnader som uppstår under 2019 för bolagsbildning belastar kommunstyrelsen.

Tabell: Budget för bolaget för de tre första verksamhetsåren

	2020	2021	2022
<i>Intäkter</i>			
Medlemsavgift Nacka kommun	400 000	400 000	400 000
Medlemsavgift fastighetsägare	900 000	900 000	900 000
Aktivitetsbaserad avgift Nacka kommun	525 000	525 000	525 000
Aktivitetsbaserad avgift fastighetsägare	975 000	1 000 000	1 200 000
Summa intäkter	2 800 000	2 825 000	3 025 000
<i>Kostnader</i>			
Personal	1 050 000	1 075 000	1 075 000
Administration (redovisning, IT mm)	250 000	250 000	250 000
Aktiviteter	1 500 000	1 500 000	1 700 000
Summa kostnader	2 800 000	2 825 000	3 025 000
Rörelseresultat	0	0	0

Så bildas ett kommunalt ägt aktiebolag

Att bilda ett aktiebolag innebär ett antal formella steg och procedurer som måste vidtas. Så här ser gången att bilda ett kommunalt aktiebolag ut.

Det är bara kommunfullmäktige som kan besluta att en kommunal verksamhet ska föras över till ett bolag och fatta de formella besluten som leder till att bolaget kommer till.

Kommunfullmäktige ska således besluta att kommunens moderbolag för de kommunala bolagen, Nacka stadshus AB, ska bilda bolaget, anta en stiftelseurkund och en bolagsordning. Kommunfullmäktige ska också utse en styrelse och lekmannarevisorer.

Aktiekapitalet föreslås utgöra lägst 100,000 kronor och högst 400,000 kronor. Antalet aktier föreslås uppgå till tio stycken. Styrelsen föreslås bestå av tre ordinarie ledamöter och inga ersättare. Kommunfullmäktige ska enligt förslaget utse ordförande och en eller två vice ordförande i bolagets styrelse.

När kommunfullmäktige beslutat att bilda bolaget skickas stiftelseurkunden till Bolagsverket som registrerar bolaget. Stiftelseurkunden innehåller bland annat uppgifter om datum för

bildandet, aktiekapital, ägare, styrelsemedlemmar, revisorer och bolagets namn. Namnet bestäms först i och med Bolagsverkets beslut. Aktierna i bolaget kommer ägas av Nacka stadshus AB, som är moderbolag i stadshuskoncernen. Nacka stadshus AB behöver ha en bolagsstämma för att formellt besluta om att bilda ett dotterbolag.

Bolagsverket registrerar bolaget. Bolagsverkets handläggningstid är för närvarande cirka en vecka. Genom registreringen får bolaget ett organisationsnummer, som är en förutsättning bland annat för att starta bankkonton, få ett skattekonto och ingå juridiskt bindande avtal.

När bolaget är bildat ska det hållas en första konstituerande bolagsstämma där valet av styrelsemedlemmar, lekmannarevisorer och bolagsordningen fastställs. Bolagsstämman utser de revisorer bolaget ska ha enligt aktiebolagslagen.

Stadsledningskontoret har tagit fram förslag till arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion. Det är styrelsen i bolaget som beslutar om arbetsordningen och VD-instruktionen.

Enligt förslaget ska aktiebolaget köpa tjänster för bland annat redovisning och fakturahantering från kommunen. För att det ska vara möjligt utan krav på upphandling måste vissa bestämmelser som finns i 3 kapitlet 11-16 §§ lagen om offentlig upphandling vara uppfyllda. Enligt de bestämmelserna ska kommunen utöva kontroll (*kontrollkriterium*) över bolaget motsvarande den som den utövar över sin egen förvaltning och att bolaget bedriver huvuddelen av sin verksamhet (*verksamhetskriterium*) tillsammans med kommunen.

Kontrollkriteriet anses vara uppfyllt om kommunen som ensam ägare i bolagsordningen och ägardirektiv säkerställer ändamålet med bolagets verksamhet och anger vilka ärenden som kräver beslut av bolagsstämman respektive kommunfullmäktige. Bolaget ska utföra mer än 80 procent av sin verksamhet för kommunen. Detta uppfylls i nu aktuellt fall genom att bolagsordningen inte medger någon annan, sidoordnad verksamhet. Det krävs också att det inte finns något direkt privat ägarintresse i bolaget. Utifrån en helhetsbedömning anses bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling vara uppfyllda i den aktuella bolagsbildningen.

Ägarstyrning enligt kommunallagen och aktiebolagslagen

Kommuner kan enligt kommunallagen driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte (2 kap 7 §). Kommunallagen ställer ytterligare villkor för kommunala aktiebolag. Enligt 3 kap 11 § kan kommuner överlämna vissa kommunala angelägenheter till kommunala bolag. Enligt 10 kap. 3 § kommunallagen ska kommunfullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med bolaget, utse styrelseledamöterna och se till att fullmäktige får ta ställning innan bolagsstyrelsen fattar beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Vidare ska fullmäktige utse minst en lekmannarevisor i bolaget.

Syftet med att kommunfullmäktige ska fastställa det kommunala ändamålet är att säkerställa att den verksamhet som bedrivs i bolaget är kompetensenlig. Enligt aktiebolagslagen måste det framgå av bolagsordningen om bolaget ska ha ett annat syfte än att bereda vinst åt aktieägarna. För att bolaget ska bli bundet av ändamålet och de kommunalrättsliga principerna krävs således att dessa tas in i bolagsordningen och de ägardirektiv som kommunen beslutar om. Som angetts ovan är detta också viktigt för att upphandlingsplikt inte ska föreligga om kommunen och bolaget köper tjänster av varandra.

Den föreslagna bolagsordningen för aktiebolaget anger föremålet för verksamheten och att tillämpliga kommunalrättsliga principer gäller för bolaget. Föremålet är, som angetts ovan, definierat som att samverka med fastighetsägare i Centrala Nacka för att öka platsens attraktivitet.

De kommunalrättsliga principer som anges är bland andra kommunstyrelsens rätt till insyn och vilka frågor som ska godkännas av kommunfullmäktige. Utifrån dessa punkter i bolagsordningen kan kommunen som ägare säkerställa kontrollen över bolagets verksamhet avseende mål och strategiska beslut.

Kommunstyrelsen noterade vid sitt sammanträde den 7 juni 2017, § 171, principer för styrning och ledning av kommunens aktiebolag. Som ägare är det viktigt att tydligt klargöra vad man vill med bolaget och vilken nytta bolaget förväntas tillföra kommunen och dess medborgare. Bolagen behöver ha en tydlig ledning och styrning från ägaren. Ett sätt är genom ägardirektiv. Ägardirektivet tydliggör bolagets ansvar och övergripande styrning. Till det här ärendet finns ett förslag på ägardirektiv för det nybildade bolaget.

Ekonomiska konsekvenser

Bolaget finansierar sin verksamhet genom medlemsavgifter och aktivitetsavgifter. Nacka kommun betalar in åtta miljoner kronor under 2019. Den inbetalningen är ett förskott på kommunens medlemsavgifter. Inbetalningen möjliggör att bolaget kommer igång och har finansiell styrka att ganska omgående bedriva värdeskapande aktiviteter.

Kostnaden för administration av bolaget blir en del av bolagets verksamhetskostnader och belastar bolagets resultat.

Kostnaden för interna resurser under utrednings- och bolagsbildningen täcks inom ramen för kommunstyrelsens internbudget för 2019. Det gäller även för administrativa uppstartskostnader, exempelvis avgifter till myndigheter för att registrera aktiebolaget.

Konsekvenser för barn

Bolaget ska öka attraktiviteten av Centrala Nacka. Det gynnar alla Nackabor, inklusive barn. Bolagsbildningen har inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Förslag till stiftelseurkund
2. Förslag till bolagsordning
3. Förslag till ägardirektiv
4. Förslag till arbetsordning för styrelsen
5. Förslag till VD-instruktion

Lena Dahlstedt

Stadsdirektör

Stadsledningskontoret

Eva Olin

Ekonomi- och finansdirektör

Stadsledningskontoret

Anders Börjesson

Näringslivsdirektör

Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson

Bolagscontroller

Redovisningsenheten